

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Enfermería Clínica II		Código	750G01035
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma				
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Novo Casal, Maria del Carmen	Correo electrónico	carmen.novo@udc.es	
Profesorado	Novo Casal, Maria del Carmen	Correo electrónico	carmen.novo@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A34	Coñecer as alteracións de saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas distintas fases.
A35	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
A36	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
A37	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermería, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
A38	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
A39	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
A60	Coñecer os coidados paliativos e control da dor para prestar coidados que alivien a situación dos enfermos avanzados e terminais.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de traballo.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B13	Toma de decisións.
B15	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B16	Coñecer e apreciar a diversidade e a multiculturalidade.
B19	Coñecementos de informática relativos ao ambiente de estudio.
B24	Fomentar e aplicar os dereitos fundamentais e a igualdade entre homes e mulleres.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Coñecer a Taxonomía Enfermeira e os seus aparellos tales como os Manuais de Diagnosticos enfermeiros, as cualificacións das intervencións enfermeiras NIC e as clasificacións dos resultados enfermeiros NOC. Coñecer as alteracións da saúde da persoa adulta, síndrome hemorráxica, no coidado das feridas e con problemas inflamatorios-infecciosos, con problemas respiratorios, que van a ser intervindas cirurxicamente, nefro-urolóxicos, endocrino-metabólicos, dixestivos, vasculares e músculo-esqueléticos e en fase terminal. Identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.	A34	B1	C3
	A35	B2	C6
	A36	B3	C8
		B8	
		B11	
		B12	
Identificar as necesidades do coidado derivadas dos problemas de saúde respiratorios, nefro-urolóxicos, endocrino-metabólicos, dixestivos, vasculares y músculo-esqueléticos, con síndrome hemorraxico, e no coidado das feridas e no proceso inflamatorio e infeccioso.	A35	B1	C1
	A36	B2	C3
		B3	C6
		B4	C8
		B8	
		B9	
		B12	
	B13		
	B15		
Responder as necesidades das persoas con problemas de saúde respiratorias, nefro-urolóxicas, endocrino-metabólicas, dixestivas, vasculares y músculo-esqueléticas planificando e avaliando os coidados, con síndrome hemorraxico, no coidado das feridas e no proceso inflamatorio e infeccioso.	A34	B1	C1
	A35	B2	C3
	A36	B4	C6
		B5	C7
		B6	C8
		B7	
		B8	
		B9	
		B11	
		B12	
		B13	
		B15	
		B16	
	B19		
	B24		
Realizar as técnicas y procedementos dos coidados de enfermería as persoas con problemas de saúde respiratorios, nefro-urolóxicos, endocrino-metabólicos, dixestivos, vasculares y músculo-esqueléticos, coa dor, con síndrome hemorraxico, e no coidado das feridas, e nas persoas con síndrome inflamatorio-infeccioso, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.	A34	B1	C1
	A35	B2	C6
	A36	B3	C8
	A37	B4	
	A38	B5	
		B6	
		B8	
		B9	
	B12		
	B13		
	B15		
	B16		

Coñecer os cuidados paliativos e control da dor para prestar cuidados que alivien a situación das persoas con enfermidade avanzada e terminal.	A34	B1	C1
	A35	B2	C4
	A36	B3	C6
	A37	B4	C7
	A38	B5	C8
	A39	B6	
	A60	B7	
		B9	
		B12	
		B13	
	B15		
	B16		
	B24		
Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo das unidades de hospitalización médico- cirúrxicas e de cuidados paliativos.	A34	B1	C1
	A35	B2	C4
	A36	B3	C6
	A37	B4	C7
	A39	B5	C8
	A60	B6	
		B7	
		B8	
		B9	
		B12	
	B13		
	B15		
	B16		
	B24		

Contidos	
Temas	Subtemas
Unidade didáctica V: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función endocrina e metabólica.	- Coidados as persoas con alteracions ou trastornos da función endocrina e matabólica: aspectos e tendencias.
Unidade didáctica VI: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función dixestiva.	- Coidados as persoas con alteracions ou trastornos da función dixestiva: aspectos e tendencias.
Unidade didáctica VII: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función vascular.	- Coidados as persoas con alteracions ou trastornos da función vascular: aspectos e tendencias.
Unidade didáctica VIII: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función muscular e esquelética.	- Coidados as persoas con alteracions ou trastornos da función muscular e esquelética: aspectos e tendencias.
ENFERMARIA CLINICA II.- Unidade didáctica IX: Atención de enfermaría as persoas en situación de enfermidade avanzada e terminal	- Coidados as persoas en situación de enfermidade avanzada e terminal: aspectos e tendencias

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	1	6	7
Estudo de casos	15	50	65
Traballos tutelados	6	12	18
Proba mixta	1	20	21

Sesión maxistral	17	20	37
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo. - Os grupos estaran compostos de 5 estudantes. - A realización desta actividade é obrigatoria e computa un 20%.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor. - Poderan ser traballos individuais ou en grupo. - Os grupos estaran compostos por 5 alumnos. - A súa realización é obrigatoria e computa 20%
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo probas obxectivas abertas de resposta media breve. A avaliación desta proba computa un 60%.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención persoalizada realizarase a cada grupo de 5 estudantes que realizan o traballo tutelado e os estudos de casos, para facer un seguimento máis próximo do traballo que están desenrolando.

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	Avaliarase: - A utilización do P.A.E. - A utilización dunha Taxonomía Enfermeira, NANDA, NIC E NOC. - A utilización dun Modelo Enfermeiro. - A recollida biliográfica. - A participación de cada un dos membros do equipo na resolución e discusión dos problemas ou situacións plantexadas. - Emprender valoracións exhaustivas, toma de decisións clínicas y sistemáticas utilizando as ferramentas y marcros adecuados para o paciente, tendo en conta os factores físicos, sociais, culturais, psicolóxicos, espirituais y ambientais mas relevantes.	20

Traballos tutelados	Os criterios esenciais para a realización dos traballos son: - A utilización do P.A.E. - Dunha taxonomía enfermeira, NANDA, NIC E NOC. - A utilización dun Modelo Enfermeiro. - A recollida bibliográfica. - A adecuación dos coñecementos, dos fundamentos enfermeiros e de Fisiopatoloxía aplicados aos traballos.	20
Proba mixta	Esta proba constará de un total de 5 preguntas de resposta curta ou tipo test e no que se avaliará a utilización do P.A.E., dun modelo enfermeiro e dunha taxonomía enfermeira, con NANDA, NIC e NOC. - Sera eliminatória, non facerá media a Clínica I coa Clínica II e tampouco facerá media con ningunha outra proba, xa sexan os traballos tutelados como os estudos de casos. - Cada pregunta da proba puntuará entre 0,5 puntos ate 2 puntos dependendo das enquisas. O sistema de calificación é a seguinte: 0-4.9 Suspenso 5-6.9 Aprobado 7-8.9 Notable. 9-9.5 Sobresainete. 9.6-10 Matriculación de Honra.	60

Observacións avaliación

Tanto os Estudos de Casos coma os Traballos Tutelados, non teñen revisión final, xa que están sometidos a unha avaliación continua nos cuatrimestres cos grupos correspondentes. Soamente a proba mixta ten revisión posterior ao exame. A nota final é o resultado das porcentaxes dos estudos de casos, os traballos tutelados e a proba mixta. Información para os estudantes repetidores : Nas convocatorias seguintes, non se reservará o tanto por cento dos traballos tutelados nin o do estudo de casos, polo que a nota acadada na proba mixta é a que aparecerá coma a avaliación final.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Thomas, L.V. (1983). Antropología de la muerte. Fondo de cultura económica. Mexico - Bulechek, G.M.; Butcher, H.K.; McCloskey, J. (2009). Clasificación de intervenciones (NIC). ELSEVIER-DOYMA. - Moorhead, S.; Johnson, M.; Maas, M.L.; Swanson, E. (2009). Clasificación de resultados (NOC). ELSEVIER-DOYMA. - Astudillo, W.; Mendinueta, C. (1997). Cuidado enfermero en fase terminal y su familia. EUNSA - Espejo Arias, M.D. (2000). Cuidados Paliativos. Paradigma - NANDA, Diagnósticos enfermeros (2007/2009). Definiciones y Clasificación. Harcourt - Gordon, M. (2009). Diagnóstico enfermero. Proceso y clasificación. Harcourt - Luis, M.T. (2008). Diagnósticos enfermeros. Un instrumento para la práctica asistencial. Harcourt - Juve, E. (1996). Enfermería Onco-hematológica. Masson - De Wit, Susan (2000). Fundamentos de Enfermería Médico-quirúrgica. Harcourt - Potter, P.A. (2009). Fundamentos de enfermería. Teoría y Práctica. Harcourt - Ackley, B.J.; Ladwig, G.B. (2006). Manual de Diagnósticos de Enfermería. ELSEVIER-DOYMA. - Carpenito, L.J. (2005). Manual de Diagnósticos de Enfermería. McGraw-Hill- Interamericana - Mcuan, B. (1997). Paciente Terminal y muerte. Doyma - Holloway, Nancy (2000). Planes de cuidados de Enfermería Médico-quirúrgica. Doyma - Klüber Ross (1987). Sobre la muerte y los moribundos. Grijalbo - Canobbio, M. (2003). trastornos cardio-vasculares. Doyma - Doughty, Dorothy (2005). Trastornos gastrointestinales. Doyma - Wilson, Susan; Thomson, June (2003). Trastornos respiratorios. Doyma
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Bases para a interpretación do coñecemento científico/750G01008 Ética profesional, marco legal e filosofía do coidado/750G01016 Estancias Clínicas I/750G01025
Materias que continúan o temario
Anatomía/750G01001 Bioloxía/750G01002 Psicoloxía/750G01003 Fisioloxía I/750G01005 Coidados Básicos en Enfermaría/750G01006 Fundamentos da Enfermaría/750G01007 Fisioloxía II/750G01010 Farmacoloxía/750G01011
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías